

Årsplan for 8. klasse, dansk – 2023/24

Kære forældre og elever

Velkommen i 8. klasse

8.- og 9. classes pensum i dansk er et toårigt forløb, og det betyder, at vi kan bruge opgivelser fra begge år til prøven i mundtlig dansk i slutningen af 9. klasse.

Derfor er det vigtigt, at eleverne gemmer alle de tekster, vi læser. Jeg har aftalt med dem, at de, hver gang vi er færdige med et emne, sætter diverse kopier af tekster m.m. ind i det grønne ringbind, så de har styr på pensum og nemt kan finde relevante tekster, når der skal repeteres og læses op til prøven. Ringbindet med pensum bliver hjemme. Til gengæld har de en **almindelig mappe til dansk**, som de har med i skole hver dag.

Bagerst i denne årsplan finder I en oversigt over årets emner og forløb.

Rutiner: Jeg anbefaler fortsat, at eleverne læser mindst en halv times **dansk** litteratur hver dag og gerne en **dansk** roman om måneden. Vi skal holde læsehastigheden ved lige og for nogles vedkommende øge den. Eleverne trænes også i at blive effektive læsere og have fokus på hvilken læsestrategi, de har brug for at benytte, alt efter læseformålet. Det er vigtigt, at de hele tiden holdes til ilden, hvad læsningen angår. Jeg booker løbende e-bøger til frilæsning på mitcfu.dk. Jeg anbefaler selvfølgelig også, at eleverne jævnligt går på biblioteket og låner bøger der.

Udover at den daglige læsning styrker læsehastigheden, er den også med til at forbedre elevernes stavning samt udvide deres ordforråd, begrebsforståelse og generelle viden om verden og andre menneskers tanker og følelser, som alt sammen forhåbentligt smitter af på elevernes skriftlighed.

Vi vil dagligt have fokus på opbygning af ordforråd samt begrebsforståelse. Eleverne må meget gerne også være flittige til at slå ord op hjemme. Jeg bruger en del tid på at lære eleverne at bruge ordbøgerne korrekt, da retskrivningsordbogen er et af de hjælpemidler, der er tilladt ved retskrivningsprøven. Jo dygtigere eleverne er til at slå op, jo bedre kan de klare sig.

Skolen abonnerer på online-ordbøgerne: **Nudansk ordbog og Retkskrivningsordbog m.fl.** De findes på: **Ordbogen.com via Uni-login.**

Stile og andet skriftligt arbejde: Eleverne vil løbende skulle lave forskellige former for skriftlige opgaver, små som store. Målet er at træne eleverne i forskellige skrivemåder og i at kunne udtrykke sig nuanceret og ordrigt inden for mange genrer og på genrernes betingelser, hvad angår afsender/modtagerforhold (skrivesituationen) form, indhold, sprog og layout. Også i den daglige undervisning vil skrivningen prioriteres, så eleverne fx vil blive bedt om at skrive deres mening, tanker og følelser ned om et emne/problemstilling og herefter dele dem med sidemanden eller klassen. Det er god træning at skulle formulere sine tanker skriftligt i stedet for kun at udtrykke dem mundtligt.

Herudover at det vigtigt, at eleverne tager noter i hver time, fx ved hjælp af mindmap, nøgleord, kommentarer i margin, understregninger/highlight af ord m.m.

Stavning og grammatik: Arbejdet med stavning og grammatik tænkes overvejende ind i de forløb, vi laver, så undervisningen bliver mere funktionel og sat i forbindelse med tekstarbejde m.m.

Vi træner stavning og grammatik med hæfterne "Ny Diktat for Alle". Sideløbende arbejder vi på portalen "Webprøver til dansk".

Vi vil desuden arbejde meget med kommatering, da dette også er en disciplin, der vægtes til FP (Folkeskolens Prøve) – både i diktat og i skriftlig fremstilling. Til det bruger vi hæftet: "Sæt Punktum og Komma".

Litteratur og læsning: Vi skal læse rigtig meget god litteratur – gammelt, nyt og nyere. Vi skal læse mange forskellige genrer og beskæftige os med deres særlige kendetegn og virkemidler. Eleverne skal fortsat arbejde med at nærlæse tekster, at kunne læse mellem linjerne og bag om teksten. De skal også blive opmærksomme på brugen af intertekstualitet (når noget i en tekst (eller film) direkte eller indirekte refererer til en anden kendt tekst, og det bliver brugt i en ny og original sammenhæng) og i at perspektivere.

Til den mundtlige prøveform B i dansk, er følgende tre begreber i fokus: **fordybelse, indsigt og perspektivering**. Disse begreber vil vi naturligvis have stor fokus på, så eleverne bliver klædt godt på til prøven i mundtlig dansk, som de allerede får lov til at prøve kræfter med i juni måned. Det er en stor fordel, at eleverne får mulighed til at prøve Folkeskolens Prøve i dansk her i 8. klasse, da de på den måde får en ide om, hvad der kræves, og hvad de skal arbejde på og forbedre til næste år.

Det handler selvfølgelig i høj grad om træning, og derfor vil de i løbet af året komme ud for forskellige mundtlige fremlæggelser, hvor de tre begreber m.m. er i spil.

Den mundtlige prøve: Til folkeskolens prøve i mundtlig dansk skal der opgives tre større fiktive værker, hvor mindst to af dem er danske romaner. Derudover skal der opgives 80-100 sider anden tekst, fortrinsvis af dansk oprindelse. Der skal ligeledes opgives mange andre udtryksformer, der ikke er tekst, men fx indeholder billeder, lyd, film m.m. Opgivelserne skal være sådan sammensat, at de omfatter flere genrer inden for både skønlitteratur, sagprosa og andre udtryksformer og repræsenterer flere perioder. Vi skal læse og beskæftige os med forfattere og genrer fra den fælles kanon samt tillæg til folkeskolen.

Prøveformen i mundtlig dansk indeholder også højtlesning som disciplin. Eleverne skal læse det, der svarer til en halv normalside højt. Vi vil derfor gøre meget ud af at træne højtlesning med indlevelse og at kunne fange den rette stemning i forhold til den genre, man læser højt fra.

Udover det vi læser i skolen, er det, som sagt, utrolig vigtigt, at eleverne også læser for dem selv. Man bliver klog af at læse, og man lærer mange nyttige ord og begreber. **Husk at læse dansk litteratur.**

Mundtlig dansk og det talte sprog: Vi bruger sproget dansk på mange forskellige måder, alt efter hvilken sammenhæng vi befinder os i. Der er forskel på talesprog og skriftsprog, og der er forskel på, hvordan man taler med sine venner på gaden, og hvordan man taler til voksne. Det skal eleverne få en forståelse for. Sproget har stor betydning for kommunikationen med andre mennesker. I mundtlig dansk vil vi løbende have fokus på at udvikle elevernes forståelse for sprog og sprogbrug i forskellige situationer. Det vil ske

gennem klassediskussioner, dramatisering, mundtlige fremlæggelser og et løbende fokus på opbygning af ordforråd og begrebsforståelse.

Dansk som andetsprog: Dansk som andetsprog vil naturligvis være en integreret del af danskundervisningen på følgende områder:

- Daglig fokus på udvidelse af ordforråd og begrebsforståelse med henblik på at forbedre og nuancere tale- og skriftsproget
- Arbejde med forforståelse/indføring i centralt ordforråd, inden de læser noget nyt
- Indholdslæsning og det at læse mellem linjerne
- Alderssvarende materiale
- Dramatisering – lære at turde bruge stemmen/formidling

Undervisningsmetoder: Undervisningsformen vil skifte mellem klasseundervisning, gruppe-/pararbejde og individuel undervisning. Jeg er glad for at bruge nogle øvelser fra "Cooperative Learning", som er en metode, der som grundprincip bygger på ideen om, at læring foregår bedst i interaktion med andre. Fordelen ved disse forskellige øvelser/samarbejdsformer er, at alle elever er aktive hele tiden og på den måde får udtrykt sig en masse i forskellige danskfaglige sammenhænge i en stor del af lektionerne, hvilket naturligvis styrker deres sprogindlæring og det danskfaglige indhold. Samtidig er det meget socialt, og jeg oplever, at eleverne synes, at det er en sjov og givende måde at lære på.

Evalueringsformer:

- Forskellige typer skriftlige opgaver
- Mundtlige oplæg
- Responsgrupper
- Genfortælling
- Samtale
- Meddigtning
- Logbog
- Dramatisering
- Test
- Diverse quiz, lege

Differentiering: I det skriftlige arbejde er der mulighed for at differentiere ved f.eks. at give valgfrie opgaver af forskellig sværhedsgrad, eller jeg kan vælge, at eleven skal have fokus et bestemt sted i forhold til, hvor de er i deres skriftlige sprogudvikling. Dette vil også være tilfældet i mundtlig dansk, når vi diskuterer litteratur. Jeg vil bestræbe mig på, at spørgsmålene tilpasses den enkelte elev, så udfordringerne bliver forskellige, når behovet er der. I stavning bruger vi "Webprøver til dansk", hvor man har mulighed for at arbejde på forskellige niveauer. Der vil desuden være mulighed for at få ekstra materiale ud over det fælles materiale.

Forældrestøtte og opfordring fra klasselæreren: Hjælp jeres barn med at få læst lektier. Vær med til at opmuntre dem til at læse **frilæsningsbøger**, mindst en halv times **dansk** litteratur om dagen. Spørg ind til undervisningen og skolelivet generelt. Hør eventuelt barnet læse en lektie op eller fortælle om noget, de har lært.

Sørg for at **de kommer i seng i ordentlig tid og får spist morgenmad**, så de møder så friske og veludhvilede som muligt.

Hjælp dem med at få **computeren opladt** til skoledagen.

På forhånd tak for støtten. Jeg ser frem til et godt samarbejde fremover. Hvis I har spørgsmål, er I velkomne til at skrive til mig på Intra. **VIGTIGT:** Al kommunikation, som handler om jeres barn (sygefravær, tandlægebesøg, mistrivsel m.m.), bedes I skrive i **kontaktbogen** på Intra. Kommunikationen her bliver ikke slettet. Beskeder af mere generel karakter kan skrives som en besked.

Denne årsplan skal tages med forbehold for ændringer, da jeg altid tager udgangspunkt i klassen og dens behov og evner.

Inger Nissen Foxman

Oversigt over årets danskfaglige forløb 2023-24

Måned	Forløb
August	Skagensmalerne, billedanalyse Læringsmål: Skagensmalerne: <ul style="list-style-type: none">• Baggrund og motivation• P.S. Krøyer; Marie Krøyer, Michael Ancher og Anna Ancher• Billedanalyse: Komposition, billedbeskrivelse, farver og symbolik, beskæring, det gyldne snit, fortolkning, billedet i samtiden, billedets fortælling.• Skrivemåder: beskrivende, analyserende, informerende Evaluering: Mundtlig præsentation Skriftlig opgave
September	Det moderne gennembrud Læringsmål: <ul style="list-style-type: none">• Tidens kendetegn og historie• Snuse til begreberne: realisme, naturalisme, impressionisme ift. malerier• Herman Bang, udvalgte tekster, impressionistisk skrivemåde• Reportage-genren• Skrivemåder: berettende, beskrivende, sansesprog Evaluering: Eleverne skriver en reportage Forløb om taknemmelighed Læringsmål: <ul style="list-style-type: none">• Undersøge begrebet taknemmelighed gennem opgaver, øvelser m.m.• Udtrykke sig mundtligt om begrebet Evaluering: Små skriftlige opgaver i at give udtryk for en mening eller nogle tanker og følelser omkring taknemmelighed. Fælles snakke om begrebet
Oktober	Fælles roman: "For enden af din pegefinger" Læringsmål: <ul style="list-style-type: none">• Romanen som genre, flerstrengt• Kulturmøder• Læs og forstå <i>på, mellem og bagom</i> teksten

	<ul style="list-style-type: none"> • Træning af højtlesning Evaluering: Skriftlig opgave i skrivemåder <ul style="list-style-type: none"> • Skrivemåder: argumenterende, berettende, informerende, instruerende
November	"Ungdomsværn" – Børnehjælpsdagens landsdækkende skoleprojekt Læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Social ansvarlighed, empati • Iværksætter: projektledelse, lære at søge sponsorater, lægge budget, lave PR m.m. • Besøg af ung anbragt Podcast - "Anbragt uden for hjemmet" Læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Podcast som genre, genretæk, virkemidler • viden om multimodale tekster • arbejde med empati, få indblik i menneskers forskellige livsvilkår og muligheder i livet • lære at lytte til en tekst, lære om lydfortællinger Emneuge: mere info kommer (uge 48)
December	Novellegenren Læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • lære om novellens særlige kendetegn • lære om berettermodellen og bruge den • fokus på fortælleren Evaluering: <ul style="list-style-type: none"> • analyse af novelle i grupper
Januar	Forløb om "Ondskab" Læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • undersøge begrebet ondskab, besøg på Politimuseet • se film og læse tekster om ondskab • at lære om virkemidler, gysergenren • Skrivemåder: argumenterende, informerende Evaluering: artikel Forberedelse til terminsprøver
Februar	Terminsprøver (uge 5) Projekt opgaven Overordnet emne: mere info kommer
Marts	Projekt opgaven (uge 8-12) Introdage (uge 10) Evaluering af projekt: mundtlige fremlæggelser (torsdag d. 21/3-24) samt skriftlig synopsis. Skrivemåder: undersøgende, analyserende, informerende, diskuterende
April	Eventyr-genren Læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • at lære om eventyr som genre • at lære om eventyrenes særlige kendetegn • at kunne redegøre for forskellen mellem folkeeventyr og kunsteventyr • at forstå interessen for eventyr under romantikken

	Praktikuge (uge 16) Evaluering: eleverne skriver dagbog Skrivemåder: berettende, beskrivende
Maj	Musikvideoer Læringsmål: <ul style="list-style-type: none">• at kunne genkende og beskrive tre forskellige typer af musikvideoer.• at kunne sammenholde tekst og billedside til et stykke musik.• at kunne beskrive stemning og handling i en musikvideo.• at kunne redegøre for filmiske virkemidler i en musikvideo.• at kunne analysere en musikvideo.
Juni	Repetition + forberedelse til prøveeksamen i mundtlig dansk